

Nr 11.

Ankom till Riksdagens kansli den 11 februari 1913 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter bokbinderiarbetaren Nikolaus Edvard Wennersten från Kristinehamn.

(3:e Avd.)

I en till Riksdagen avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 37, av den 6 december 1912 har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgiva, att kronans rätt till danaarv efter bokbinderiarbetaren Nikolaus Edvard Wennersten från Kristinehamn må efterskänkas till förmån för i protokollet omförmälda Carl Emil Nilsson, Esther Ehrnholm och bokbindaren Carl Landin.

Till ovanberörda statsrådsprotokoll har departementschefen anført följande:

»Bokbinderiarbetaren Nikolaus Edvard Wennersten avled i Kristinehamn den 19 januari 1911. I instrumentet över den efter Wennersten förrättade bouppteckningen antecknades, att han enligt egen utsago varit barnhusbarn och ej vetat av anförvanter. Tillgångarna i boet upptogs till 543 kronor 51 öre.

I ett den 13 augusti 1889 upprättat testamente hade Wennersten förordnat, att, om han avlede i sin då iråkade sjukdom, hans kvarlåtenskap skulle så fördelas, att lärgossen Carl Emil Nilsson skulle erhålla en Wennersten tillhörig klocka samt Esther Ehrnholm, dotter till en

Wennerstens arbetskamrat, och bokbindaren Carl Landin respektive $\frac{1}{4}$ och $\frac{3}{4}$ av återstående tillgångar. Detta testamente blev efter Wennerstens frånfälle i vederbörlig ordning bevakat och i delgivningsändamål tillställt kammaradvokatfiskalsämbetet. Med anledning av testamentets ordalydelse och efter inhämtande av upplysningar om dödsorsaken vid Wennerstens frånfälle utverkade sig advokatfiskalsämbetet härefter stämning å testamentstagarna till rådstuvurätten i Kristinehamn under yrkande, bland annat, att testamentet måtte förklaras icke utgöra hinder för kronan att såsom danaarv tillträda kvarlåtenskapen efter Wennersten; och blev genom utslag den 10 juni 1912, vilket vunnit laga kraft, advokatfiskalsämbetets berörda yrkande av rådstuvurätten bifallet.

I en till Kungl. Maj:t redan den 8 maj 1912 inkommen skrift hava emellertid förenämnda Nilsson, Esther Ehrnholm och Landin, under framhållande av att Wennersten, enligt vad omständigheterna gäve vid handen, själv ända till sin död trott sig hava upprättat ett lagligen giltigt testamente, i underdånighet anhållit, att kronans rätt till ifrågavarande danaarvsmedel, utgörande 450 kronor 83 öre, måtte efterskänkas till förmån för sökandena; och har Landin såsom stöd för ansökningen, i vad densamma angår honom, särskilt åberopat, att Wennersten ända in i det sista av Landin erhållit omvårdnad och oavkortad lön, ehuru Wennersten under de senare åren icke längre befunnit sig vid full arbetsförmåga. Därjämte har vid ansökningen fogats ett av ena testamentsvittnet G. W. Nyqvist utfärdat intyg, däri denne, med förmälan att han sedan lång tid tillbaka varit nära bekant med Wennersten, vitsordat riktigheten av Landins berörda uppgift och såsom sin uppfattning uttalat, att Wennersten, därest han avvetat, att testamentet varit i något hänseende tvetydigt, säkerligen skulle hava låtit omskriva detsamma.

Över ifrågavarande ansökning har Kungl. Maj:ts befallningshavande i Värmlands län på grund av nådig remiss avgivit underdånigt utlåtande och därvid överlämnat yttrande från magistraten i Kristinehamn.

Magistraten har däri förklarat sig hava, av vad under omförmälda rättegång förekommit och i övrigt för magistraten vore känt, kommit till den bestämda övertygelsen, att Wennersten varit mycket fästad vid sin arbetsgivare, sökanden Landin, och att det varit Wennerstens livliga önskan att såsom uttryck av tacksamhet för mångårig omvårdnad och tillgivenhet lämna Landin det huvudsakligaste av kvarlåtenskapen, liksom han jämväl önskat att giva lärgossen Nilsson en minnesgåva och sin arbetskamrats dotter en mindre del av den jämförelsevis obetydliga behållningen i boet. På grund härav och då, enligt vad magistraten hade sig bekant, ingen av sökandena befunde sig i bättre ekonomiska omständigheter, än att de hade sin bärning, funne magistraten sig böra tillstyrka bifall till den underdåniga framställningen.

Kungl. Maj:ts befallningshavande har för egen del uttalat sin anslutning till vad magistraten anfört.

Kammaradvokatfiskalsämbetet, som på grund av nådig befallning jämväl yttrat sig i ärendet, har anfört följande.

Ehuruväl ingen av sökandena syntes befinna sig i anmärkningsvärt torftiga omständigheter, likväl och med hänsyn till dels det jämförelsevis ringa belopp, som avsåges, dels vad såväl av magistraten i Kristinehamn som ock av ovannämnda G. W. Nyqvist anförts rörande Wennersten och särskilt dennes förhållande till sökanden Landin, ansåge ämbetet skäl föreligga för bifall till den gjorda framställningen.

Med avseende å vad sålunda i ärendet förekommit, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen medgiva, att kronans rätt till ifrågavarande danaarvsmedel må efterskänkas till förmån för sökandena.»

Utskottet, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, hemställer,

att Riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 11 februari 1913.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.
